

FOTO: NICO VREEBURG

kengetal melkkoeien

70% dracht bij 60 cm voerhek^{*)}

“Veehouders bouwen de laatste jaren steeds meer stallen met drie rijen ligboxen achter één voergang, of zes rijen ligboxen tussen twee voergangen. De belangrijkste reden voor die keuze zijn lagere bouwkosten per ligbox. Dat vertellen veehouders immers als ik ernaar vraag”, zegt dierenarts Nico Vreeburg van Vetvice. “Maar gaat het uiteindelijk om die lagere bouwkosten? Of spelen andere voor- of nadelen wellicht een veel belangrijkere rol? Het onderzoek van wetenschapper Caraviello (universiteit van Wisconsin, VS) naar de relatie tussen de vreetbreedte per koe en het drachtigheidspercentage op 150 dagen na afkalven, laat ons zien dat er zeker meer aan de keuze van een drierijer vastzit dan alleen lagere bouwkosten. Bij 60 cm vreetruimte per koe is gemiddeld op 150 dagen na afkalven 70 procent van de koeien dragend. Bij 30 cm vreetruimte is dat slechts 35 procent! Ter verduidelijking van deze maten: twee rijen ligboxen achter een voergang geeft ongeveer 60 cm vreetbreedte per koe. Bij een vierrijer achter één voerhek is er 30 cm vreetbreedte per koe. Vrij vertaald betekent dat in de praktijk dat een vierrijer een tussenkalf tijd van 430 dagen geeft en een hoge gedwongen vervanging wegens niet of te laat drachtig worden. Niet onderzocht is onze inmiddels populaire drierijer met ongeveer 44 cm vreetbreedte per koe. Maar als we voorzichtig schatten dat die stal rond 50 procent dragende koeien op 150 dagen na afkalven zal voortbrengen, vind ik een heroverweging van de ‘goedkope’ drierijer op zijn minst op zijn plaats. Natuurlijk spelen stroefheid van de vloer, voermanagement, tochtigheidsdetectie, inseminatiemoment, melksysteem en vele andere zaken ook een rol. Maar ik denk dat ons advies binnen de Vetvicegroep dat elke koe (lees: tot 150 dagen na afkalven) een vreetplek moet hebben hiermee meer lading krijgt. Afgezien van het kengetal tussenkalf tijd staan aantal inseminaties per drachtigheid, interval afkalven – eerste inseminatie en vervangingspercentage ook onder druk. En dat alles door de zogenoemde goedkope stal. Dan wordt pijnlijk duidelijk dat goedkoop duurkoop is gebleken. Ik noem een vierrijer daarom een ‘cowkiller’. De maximale voeropname van elke individuele koe en daarmee haar gezondheid is mij veel meer waard dan die ‘goedkope’ stal.”\$

^{*)} De breedte van het voerhek en de vreetbreedte zijn uitgedrukt in totale lengte ten opzichte van het aantal koeien.